

Ara a **Függetlenség**-gel együtt 8 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELFIZETÉSI ÁRA A BUDAPESTI 'FÜGGETLENSÉG'-
HELYETT EGYÜTT 1 ÓRA 2 P 40 FILL. EGYES SZÁM
ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HER-
CEG-UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVA-
TAL KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON 21-44

Debrecen, 1933. október 20.

Péntek

XXXVII. évfolyam 239. szám

Németország hivatalosan kilépett a Népszövetségből

Berlin, október 19. met birodalmi kormány eljuttatta a népszövetség főtákarághoz a hivatalos értesítést, amelyben Németország bejelenté, hogy a népszövetségből kilép.

Báró Vay László kamarai elnök kezdeményezésére egységes frontba tömörülnek a tiszántúli gazdák

A mezőgazdasági kamara értekezletén egyhangulag állást foglaltak a devalváció szükségessége mellett

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Országos horderejű s a magyar gazdaság problémáit minden vonatkozásában megvilágító értekezlet folyt le tegnapi délután a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tanács-termében. Báró Vay László főispánnak, mint a Kamara elnökének köszönhető, hogy ezzel a tónuskozással, amelyet ő hívott egybe, a gazdakérdések terén egy közös platform létrehozása vált lehetővé és a Tiszántúli gazdái ezental olyan irányelvek szerint léphetnek fel, amelyek a sok tekintetben széttagozó véleményeket közös nevezőre hozzák.

A kamarai értekezlet

Mint a 'Debreceni Ujság-Hajdúföld' már jelentette, báró Vay László főispán értekezletet hívott össze, amelyen a Tiszántúli gazdaközönségének és gazdakerékségének vezetői jelentek meg politikai pártállásra való tekintet nélkül, sőt olyan tekintélyes gazdák is meghívtást kaptak, akik nem tagjai a kamarának. A tanácskozásnak az volt a célja, hogy a gazdasági kérdések mai káoszában, amikor alig mu-

lik el pap gazdaggyűlések nélkül s amikor a különféle gyűlések ugyanabból a szempontból indulnak ki, de más-más eredményekre jutnak, közös irányelveket lehessen szabni a gazdakérdések rendezésére. Az értekezleten, amely csütörtökön délután két órakor kezdődött, megjelentek báró Vay László főispán a kamara elnöke, vitéz Czeglédy Béla igazgató, Jármény Menyhért gazdasági főtanácsos (Szabolcs-vármegye), Kausay Tibor gazdasági főtanácsos, nyiregyházi gazdasági főfelügyelő, Kuszka István ny. főispán, a Szabolcs-vármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, báró Urbán Gáspár, Csizmadia András, Leczkay István országgyűlési képviselő, Jóna István a debreceni Gazdasági Egyesület elnöke, Ludány Miklós felsőlázi tag, Steinfeld István kormányfőtanácsos, Liptay László a felsőlázi Gazdakör elnöke, Madarassy Dezső, Öry István, Balogh István földbirtokosok, Bélyes Lajos ref. lelkész, Kerész Kálmán földbirtokos, Börtök Sándor devecsei főbíró, Vargha László titkár, dr. Szalay György segédtitkár és mások.

borátumát, amely a vezető irányelvekre mutott rá.

— Mai értekezletünk elé — mondotta — a Kamara nem kíván javaslatokat terjeszteni, hanem épen ettől az értekezletől teszi függővé a kivezető utakat illető állásfoglalást s a jövőben szükséges lépéseit. Hangsúlyozta, hogy a magyarországi agrárválság bizonyos vonatkozásokban függvénye a világválságnak, de itthon gyökeres okai is vannak. Ma már az injekciók sem segítenek s ott tartunk, hogy a bajokat gyökerükben kell orvosolni. A mezőgazdasági válság legfőbb oka, hogy a mezőgazdasági termelés jövedelmezősége megszűnt és veszteségesé vált. Az agrárcikkek árnyója 1928 óta egyre fokozódó tempóban súlyyodt a mai mélypontjára, mely még aratás előtt is elképzelhetetlen volt előttünk s ennek folytán olyan helyzetbe jutottunk, hogy egyes gazdaságok mérlege az idei mennyiségileg és minőségileg egyaránt jónak mondható termés dacára,

Steinfeld István a válságból kivezető utakról

A nagyvívással fogadott előterjesztés után Steinfeld István kormányfőtanácsos szólalt fel. Hálával tartozik báró Vay Lászlónak, amiért összehívta az értekezletet. Ma nem az adós gazdák megsegítéséről kell gondoskodni, mert ez részleti kérdésre súlyyodt alá, — ma az egész magyar gazdaságsadalomról és mezőgazdasági termelésről van szó. Ez egyúttal Magyarország sorsát is jelenti. Ma a gazdasági termelés kiadásai akkor is nagyobbak a bevételnél, ha a gazda tehermentes és adósságmentes. Ennek okai egyrészt a világválság, másrészt speciális magyar okai is vannak.

A világválság az 1931-es évek elején jelentkezett és akkor kezdett akuttá válni. A mezőgazdasági válságnak kellett elviselni az ipari vámvédelem és a valutavédelem súlyát.

Nagy baj, hogy a gazdasági hatalom nem az ezeréves földbirtokos osztály, hanem a GFB-féle iparmágnások kezében van.

Devalorizáció és devalváció

Mi tehát a kivezető út? — kérdezte a felszólaló. — Meg kell menteni a magyar mezőgazdasági termelést. Ez csak úgy érhető el, ha nagyobb lesz a bevétel, mint a terhek: közterhek, rezsi-költségek s a gazda megélhetése. A válságból kivezető út lehet, az egyik az állami költségvetés radikális leszállítása, az ipari

rosszabb, mint az elmúlt évi, elemiákos esztendő volt.

Statistika az agrárről

Vitéz Czeglédy Béla ezután foglalkozott a katasztrófális áruhanás eredményeivel. Míg 1928-ban a magyar mezőgazdasági összes növényi és állati termékeinek értékéből az akkori árak mellett minden megművel kaasztrális holdra 225 P érték jutott, addig az idén csak 67 P, vagyis az előző évnek 31 százaléka. A tiszántúli kamara területéhez tartozó 95.000 birtokos összes idei bruttó pénzbevétele 125 millió pengőre becsülhető, vagyis a bevetett szántóterület minden holdjára csak 46 pengő bruttó pénzbevétel jut. Ezzel szemben a folyó és hátralékos közterhek, valamint kamatok címén 85 millió pengő terhel a tiszántúli gazdákat, amiből egy holdra átlag 45 pengő esik, 1928 óta egyedül csak a munkabér címén teljesített kiadások összege és a kamat terhek csökkentek, míg a közterhek a bevezetett adóptételek folytán folytonosan emelkedtek. Az 1900—13 évek átlagát 100-nak véve a mezőgazdasági üzemanyagok 1928 évi átlagárindexe 136,8-ról 1933 júliusáig csak 112,2-re szállt alá akkor, amikor ugyanezen idő alatt a mezőgazdasági termékeknek átlagárindexe 123,4-ről 61,3-ra csökkent s az agrárről 87,5-ről 59,8-ra nyílt szűjjel. Nem túlzás azt mondani, hogy az aratás óta az agrárról indexe 50-en alól súlyyodt.

Megállapítható, hogy a termelés költségei ebben az évben lényegtelenül maradtak alatta az 1928 évi termelés költségeinek s végső konkluzióként levonható, hogy a magyar mezőgazdaság által termelt javak összértéke ma nem tesz ki annyit sem, mint amennyibe azoknak előállítására került. Ezt az állapotot tovább nem lehet fentartani.

Mindenekelőtt a mezőgazdasági termelést kell jövedelmezővé tenni. Olyan intézkedésekre van szükség, amelyek segítségével a magyar föld megmaradjon mai gazdáinak a kezén.

Báró Vay László beszéde a gazdasági mozgalmak egy nevezőre hozásáról

Az értekezletet báró Vay László elnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, majd rámutatott arra, hogy a terményárak katasztrófális áruhanása a mezőgazdasági termelés rentabilitását a nullára fokozta le. Emellett kalkulálni nem lehet és a gazdaságsadalom egy olyan lehetetlenül állapotába került bele, amely arra kényszeríti őket, hogy itt is, ott is minduntalan foglalkozzanak a maguk problémáival. Ez a hangulat jutott kifejezésre azokban a gazdasági mozgalmakban, amelyek legutóbb a kamara területén voltak észlelhetők. Rézszint országosan szervezett, részint alkalmasszerű, részint pedig pártpolitikai gyűlések zajlottak le. Ezek a gyűlések határozati javaslatokat fogadtak el, de különböző irányelvek szerint úgy, ahogyan azt éppen látták és beterjesztették. Ez az oka, hogy nem egyszer ellentétes határozatok hoztak s a mai körülmények között semmi sem veszedelmesebb, mintha a gazdaságsadalom minden rétege különféle szempontokat akar érvényesíteni. Egységes, erőteljes és közös akaratra van szükség. A mezőgazdasági

kamara, amely törvényes szerve a gazdasági mozgalmak közös nevezőre hozza és egységes irányt szabjon a jövőre vonatkozólag.

A gazda helyzetét nem lehet politikai célokra felhasználni

A kamara abban a helyzetben van, hogy át tudja látni a helyzetet s ugyanakkor a maga irányító szavát nemcsak hallatni, de érvényesíteni is képes. Ezenkívül örökös afelett is, hogy a gazdasági helyzetet egységesen ne használják ki politikai karrierjük előmozdítására. A mai értekezletnek az a célja, hogy szövegezze a legaktuálisabb kérdéseket és ennek alapján kidolgozassa az általános programot. Ezt el kell juttatni a legkisebb községekbe és gazdakörökbe is, hogy az agrárgazdasági egységes platform alapján töltesse meg a szükséges lépéseket. A Kamara állandóan a gazdasági élet útjában tartja a kezét s így hivatott arra, hogy irányítóként lépjen fel ezekben a kérdésekben.

Vitéz Czeglédy Béla a gazda bajok orvoslásáról

A lelkes üdvözléssel fogadott elnöki megnyitást követően vitéz Czeglédy Béla kamarai

igazgató ismertette nagyvívű és minden részletre teljes alapossgal kiterjedő el-

vámvédelem leépítése. — ez a devalorizáció azonban sok bait volna maga után, mert le kellene szállítani az összes fizetéseket, nyugdíjakat, igényeket, sőt az adósságok tökébeliségét is.

A másik, redlis út a devalváció, Amerika és Anglia is ezen az úton indult el: letért az aranyalapról. A mesterségesen fenntartott pengő értékét le kell szállítani, ami nem is nehéz, mert hiszen Magyarországon háromféle pengő van. Egyik amellyel az ipar belföldön értékesíti a cikkeket. Ebben benne van a külföldi diszágó is. A második, amellyel a magyar ipar az exportját értékesíti s végül a harmadik, az úgynevezett „Popovics-pengő” amellyel a mezőgazdasági termékeket belföldön vásárolják.

Steinfeld István ezután azt igyekezett bizonyítani, hogy a devalváció folytán a tiszviselők sem járnának rosszu. A devalvációt még a jövő termés előtt, tehát kéne hónapon belül végre kell hajtani, addig pedig általános moratóriumot kell elrendelni, úgy, hogy csak a folyó adókat kelljen fizetni.

Hitelező és adós osztozzon a veszteségen

Az általános helyesléssel fogadott felszólalás után Csizmadia András országgyűlési képviselő a gazdaadósságok azonnali rendezését sürgette. Felhívta a figyelmet arra, hogy pár évvel ezelőtt bank-

ügynökök kínálták a pénzt a faukban, éppen azért az a jogos, ha a hitelező és az adós osztozik az eddigi veszteségeken. Ha a bankok tönkremennek, még tud a nemzet új bankokat csinálni, de ha a nemzet meggyűlöli a bankokat, úgy a bankok nem tudnak többé új nemzetet teremteni.

A hitelszervezet leépítése

Kuszka István nyugalmazott főispán kifejtette, hogy katasztrális holdként ugyanannyi az adóteret, mint a jövedelem Kivánatos, hogy a cséplésnél lefoglalt gabonát ugyanúgy bírálják el, mint az utóbb felajánlott adógabonát. Báró Urbán Gáspár országgyűlési képviselő szintén helyesli Steinfeld megállapításait, ő azonban annyi kamatszolgálatát meghagyását kívánja, hogy azáltal a 15.000 lelket számláló hitelszervezet fenntartható legyen. Meg kell kérni a kormányt, hogy a rendelkezésre álló kilenc hónap alatt rendezze a gazdaadósságokat és építse le a hitelszervezetet.

Felszólalás a devalválás mellett

Óry István a gazdaközönség katasztrófális helyzetére mutatott feá és hangzott, hogy az agrárközönség nyugalmi érdekében sürgős intézkedésekre van szükség. Liptay László osztózik Csizmadia-Val abban a véleményben, hogy annakidején bank ügynökök kínálták fel a pénzt. Nagyon sok embernek a traktor vágta el a torkát. Leszkay István elkerülhetetlennek tartja a devalválációt. Ilyen értelemben szólalt fel Balogh István és Jármay Menyhért is, akik kifejtették, hogy a gazdaadósság rendezése terén nem szabad kategóriákat felállítani. Jóna István, aki a délelőtti folyamán együtt utazott Kállay Miklós földművelésügyi miniszterrel, a miniszter üdvözlését tolmácsolta. A földművelésügyi miniszter örömmel veszi, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara báró Vay László kezdeményezésére egységes platformot akar teremteni.

Végeztül Steinfeld István válaszolt az elhangzottakra, majd báró Vay László főispán mondott köszönetet a felszólalóknak azért, hogy a gazdaproblémák tekintetében értékes anyagot szolgáltatottak a kamarának. Megállapítja, hogy Steinfeld István által felvetett két kivezető út közül mindenki a devalválációt tartja célravezetőnek. Végül hangsúlyozta, hogy ez az értekezlet, amely politikamentesen foglalkozott a kérdéssel, az országban levő különböző érdekeltségek felfogásával küzd s a gazdatársadalom kívánságát egységesen akarja a kormány elé terjeszteni. Bejelentette, hogy az értekezlet állásfoglalását a kamara igazgatótanácsa elé hivatja, majd ugyanebben a tárgyban november első vasárnapjára rendkívüli közgyűlést hív egybe.

Báró Vay László ezután az értekezletet, amely erkölcsi súlyával nagy lendületet adott a gazdaproblémák végső tisztázásának, délután öt órakor berekesztette.

Dr. Karácsony Sándor előadása

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Nagyértékű, hatalmas előadást tartott dr. Karácsony Sándor csütörtök este a központi egyetem diszudvarán megjelent egyetemi hallgatóság és nagyközönség előtt. Egyetemes látóköre és felkészültsége tette lehetővé, hogy azt a rendkívül bonyolult témát, amit a nyugati keresztény világnézet mai állapotának megajzolása jelent, világos példák sorozatában tegye felismerhetővé a hallgatók előtt. A nyugati keresztény világnézetet idegen világnézetű elemek teszik felemásá, éppen ezért minden öntudatos embernek meg kell ejtteni a világnézet kritikáját. A tudós előadó ezt a kritikai vonalat vezette végig mai világnézetünk ősi pogány, idagen pogány, zsidó és klasszikus elemének ma is megnyilvánuló jelein. Példáinak gazdagsága nyomán a hallgatóságnak el kellett ismernie, hogy olyan elemek egyesülnek itt, amelyek szükségképpen torzok. Nem élhetünk emberhez méltó életet ezekkel a naivabb, ifjúkori világnézetek maradványaival. A keresztény világnézet kikerülhetetlen érvényű a mai emberiség számára, minden visszafelé haladás betegség, pervaizió.

A mai emberiség élete ebben a hibában szenved, erről azonban következő előadásában, pénteken este beszél „A hazug élet csódjai” címen.

A hallgatóság a hatalmas arányú előadás után lelkesen ünnepelte a kiváló előadót.

Tizenkilenc inségkerületre osztották fel Debrecent

a téli inségakció társadalmi bizottságának első ülésén

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az inségakció társadalmi bizottsága, mely már a múlt évben is báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófnő odaadó és lelkes vezetése mellett fejtett ki áldásos tevékenységet, csütörtökön délelőtti tartotta első ülését a városháza kistanácsstermében. Az elnöki tisztet báró Vay Lászlóné és dr. Csűrös Ferenc elnökök látták el, s az ülésen résztvettek a vallásielvezetők, valamint a jótékony egyesületek vezetői.

Dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok ismertette az idei feladatokat. A város részéről az előkészületek megtörténtek Debrecent 19 kerületre osztották fel, mindegyik élére egy-egy elnök kerül, aki maga választja ki a gyűjítő tagokat.

Nagy hatást keltettek dr. Lindenberger János apostoli kormányzóknak, a szociális érzékről közismert főispánok szavai, aki hangzott, hogy az inségakció ideje alatt semmiféle más célra gyűjtést a hatóság ne engedélyezzen és ugyancsak ne engedélyezzen semmi más célra jótékony-célú bált, vagy más mulatságot sem. Rendkívül fontosnak tartja, hogy az inségakció egységes legyen. Javasolta, hogy német példára vezessék be az egytál akció, amely szerint egy bizonyos napon minden háztartás egy tál étellel kevesebbet főz és minden további tál ételt 20-30 fillérrel vált meg.

Az apostoli kormányzó lelkes éljenzés-

sel fogadott szavai után megválasztotta az érkezőlet a körzeti elnököket. Elnökök lettek:

1. Péterfia és környéke: Sass Béláné. 2. Mester utca: Kolosváry Kiss László. 3. Hatvan utca: Lederer Miksáné. 4. Arany János utca: dr. Fejér Ferenc. 5. Ispótyai: Nagy István. 6. Szent Anna utca: Kovácsy Kálmán. 7. Timár utca: Kazinczy Gáborné. 8. Burgondia utca: Mocsáry László. 9. Csillag utca: Papp Gyuláné. 10. Szappanos utca: Fráter Pálné. 11. Kut és Nyil utca: dr. Lindenberger János. 12. Csapókeret Kovács Kálmán. 13. Egyetem: dr. Vargha Zsigmondné. 14. Sestakert: Acház Imréné. 15. Csigekert: Benke Tibor. 16. Széchenyikert: Jászó János. 17. Tégláskert és Boldogfalvakert: Borkócs Sándor. 18. Homokkert: Kalas Ferenc. 19. Műhelytelep: Kárpáthy Józsefné. Minden utcához hozzátartozik a környező rész is.

Nagy megrökönyödést váltott ki az a bejelentés, hogy egyes urhölgyek azért tartózkodnak a gyűjtéstől, mert a multban nem egyszer inzultusoknak, gorombásokadásoknak voltak kitéve.

Az érkezőlet kimondta, hogy ha ilyen eset tudomására jut, úgy a gyűjtőket ért sérelmeket s sajtóban nyilvánosságra hozza.

Az egyes körzeti elnökök legközelebb a részletek megbeszélése végett értekezletre jönnek össze. A mindennapi ügyeket az eddigi hetes bizottság fogja lebonyolítani.

Debrecenben fogtak el egy Nyiregyházáról megszökött rabot

A debreceni csendőrség elfogott egy Horváth Sándor nevű bűntettű előéletű embert, akit a nyiregyházi törvényszék lopás miatt 10 hónapra fogházra ítélt. Horváthot a nyiregyházi törvényszék bérizásában résztvevő munkára, azonban egy őrizet-

len piljanathon megszökött. Ugyanekkor Nyiregyházán elfogtak egy másik szökött rabot, Terják Jánost is, aki hamis néven felvételre jelentkezett a nyiregyházi Erzsébet-kórházban, ahol azonban leleplezték.

Budapesten elfogták a püspökladányi ál-cserkésztestet

Budapesten a főkapitányság központi ügyeletére cserkészruhába öltözött fiatal embert állítottak elő. A Cserkészszövetség tet feljelentést a fiatalember ellen, akit Schatz Menyhértnek hívnak, munkási születésű, izraelita vallású, lengyel állampolgár. Schatz Menyhért már hónapok óta barangol az országban és a szc hámosságok egész sorozatát követte el. Amikor átlépte a magyar határt, Püspökladányon megismerkedett Egy Béla cserkésztesttel és levanteoktatóval. A cserkésztest barátságába férközött és a barátságát később azzal hálálta meg, hogy ellopta Egy összes okmányait, köztük cserkésztesti és levanteoktatói igazolványát. De magával vitte Egy cserkészruháját és kerékpárját is. A ruhát magára öltötte és a lopott kerékpáron Budapest felé indult. Ekkor már állott a jamboree Gödöllőn. Jelentkezett a táborparancsnokságon és mint cserkésztesti besorozódott egyik táborkba.

Amikor a jamboree-nak végelejt, vidéki körutra indult. Sorra járta a magyar városokat és mint világtábor adományokat gyűjtött.

Néhány héttel ezelőtt visszatért Budapestre. Ott megismerkedett Emmer Jenő gyulafehérvári fiatalemberrel, aki előtti színjén cserkésztestnek adta ki magát és azzal dicsekedett, hogy nagy befolyása van a cserkészszövetségben.

Emmer elmondotta neki, hogy ő Franciaországba szeretne kijutni, de miután ez nehezen megy, professzálja őt a cserkészszövetségben, hogy adjanak neki ajánlólevelet. Schatz a legnagyobb készséggel ajánlotta fel közbenjárását és az Egy Béla-tól lopott névjegyre ajánlósorokat írt s ezt átadta Emmernek, hogy jelentkezék vele a Cserkészszövetségben. Ez a lépés okozta a vesztét. Egy ugyanis jelentést tett a Cserkészszövetségnek cserkészruhájá és okmánya ellopásáról. Amikor aztán

— Székelési zavarok, bölgöres, puffadás, gyomoreredülés, izgalmi állapotok, szívdögesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartó megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy fértik, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták.

Emmer a névjeggyel jelentkezett, nem volt nehé Schatzot megtalálni. Schatz Menyhértet 3 hónapos áleserkész-tiszti szerepébe után letartóztatták.

Kormányzói kitüntetést kapott Bánhidy Antal

Budapest, október 19.

Bánhidy Antal az európai hírű, kitűnő magyar sportrepülő ismét kormányzói kitüntetésben részesül. A magyar pilóta a mult hetekben véghezvitt bravuros repüléséért megkapta a Signum Laudis, Bánhidy Antal, mint ismeretes Debrecenből indult több mint ötezer kilométeres utjára, amelynek során Debrecenből lezállás nélkül repült a Gerle 13-ai Helsinkibe, Finnország fővárosába, majd Londonból egyfolytában repült vissza Debrecenben.

Bevitte a klinikára az elgázolt rendőrt — azután megszökött a gázoló

Budapest, október 19.

Csütörtökön éjjel 11 órakor a Szent István-kórházba felvezetett egy ur egy sápadt arcú roskadozó rendőrt. A súlyosan sérült rendőrt átadta az orvosoknak, azután sarkon fordult és hirtelen eltávozott. Az orvosok azonban utána küldték, de a rejtélyes férfi pillanatok alatt kerekelt el. A rendőrt gyógykezelés alá vették és megállapították, hogy lábszársontja volt eltörve. A vizsgálat alatt a rendőrt nagyon rosszul le s csak később sikerült annyira eszméltetni, hogy ki is hallgathatták. Szöllösy Józsefnek hívják, a Hungária- és Kőbánya-ut sarkán posztolt, ott elgázolta egy robogó autót. A gépkocsi vezetője felvette autójába és bevitte a kórházba. A megszökött gázoló kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Csütörtökön délután különös baleset történt Debrecenben. Az epreskerti paraktár közelében egy szekérral burokat szállítottak és Vaik Lászlóné debreceni asszony a szekér mellett haladt, mint kísérő. Egyszerre csak a kötelek meglazultak, a burokok megesusztak és egy szekérny, valamint egy vaskályha a szerencsétlen asszonyra zuhant, aki azonnal elvasztott eszméletét, kihívták a mentőket, akik első segélyben részesítették Vaiknét, majd pedig bevitték a klinikára. Megállapították, hogy súlyos zúzódásokat szenvedett s valószínűleg belső sérülései is vannak.

Magyar **N**emzeti
Könyv- és Lapkiadóvállalat részvénytársaság

A DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD NYOMDAÜZEME

KÉSZIT
a könyvnyomdai szakmához tartozó mindennemű nyomtatványt a legszebb és a legizlésebb kivitelben.

K E R J E N A R A J A N L A T O T I

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16

BRISTOL
BRISTOL
BRISTOL

Szálloda Budapest,
Dunapart. Arban és
szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással
személyenként
napi
12'- pengőért.

1933 OKTÓBER 20. (PÉNTEK)

A Svetits Szövetség emlékünnepe

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Jelentette már a Debreceni Ujság-Hajdúföld, hogy a római katolikus Svetits Szövetség október 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor nagyszabású emlékünnepet rendez néhai főnöknője, a boldog emlékü Stíllungisz Mária Margit emlékére. A magas színvonalú ünnepség méltó kegyeletadás lesz a halhatatlan nevű főnöknő tiszteletére. Az intézet dísztermében rendezendő ünnepélyt dr. Lindenberger János prelátus, apostoli kormányzó megnyitó beszéde vezeti be, Rachmaninoff praeludjét Huber Gabriella interpretálja zongorán. Kiemelkedő száma lesz a műsornak vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályné, Vóth Ilonka művészi énekszám, amelyet Szabó Emil zenédei tanár kísér zongorán. Ezután következik az emlékbeszéd. Van Goeng előadását és Lacadelli adagióját Erdész Mihály zenédei tanár adja elő. A minden tekintetben magas színvonalú műsort a tanítónőképzési énekkar fejezi be Spohr „A béke” című kórusművének tolmácsolásával.

Fantázia, vagy valóság!

King-Kong

A világ nyolcadik csodája.

Főszereplők: **FAY VRAY, ROBERT AMSTRONG.**

Premier ma

természetesen **az Urániában.**

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel délelőtt 11-től 1 óráig.

Két orvost szabadlábra, kettőt vizsgálati fogságba helyeztek Földesi Piroska halála ügyében

Csütörtökön délelőtt újabb házkutatások voltak — Lefoglalták az ügyben szereplő doktorok műszereit és orvosi naplóját

Dr. Gács és dr. Tukacs elhagyták az ügyészégi fogházat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Napok óta foglalkozik az egész magyar sajtó annak a tragikus kimenetelű tiltott műtétnél az esetével, amelynek négy debreceni orvos, dr. Moskovits Zsigmond, dr. Gács Jenő, dr. Tukacs János és dr. Marossy Imre voltak a szereplői: Földesi Piroska tizenkilenc éves leány október tizennegyedikén este elment a Péterfia utca 29. szám alatti orvosi rendelőbe és ott felmutatva a dr. Gács és dr. Tukacs által kiállított orvosi bizonyítványt, kérte, hogy műtétet hajtsanak rajta végre. A bizonyítvány szerint olyan betegségben szenved, amely szülés esetén végzetes lehetne rá nézve. Marossy és Moskovits az orvosi bizonyítvány alapján hozzájárultak a műtét elvégzéséhez. Moskovits altatta a leányt. Marossy pedig a műtétet végezte. Műtétük következtében azonban a méhfalat két helyen is átészarták, majd izgatóságában a szerencsétlen leány belei huzta ki — Nyolc méter hosszúságú belet szakított le ilyen módon s ennek következtében Földesi Piroska belső vérzést kapott és még az éjszaka folyamán kiszivedett.

kében. A szakorvosok szerint valószínűleg ugynevezett furor operativus állott fenn Marossy esetében. Az tény, hogy a méhfalnak két helyen való átszúrása már maga is halálos sérülés volt. Arra nézve vannak adatok, hogy altatáskor, amikor már Marossy hozzájárított az operációhoz, Moskovits odapillantott és ekkor rémülten látta, hogy Marossy a leány beleit huzza ki. Részletelt, hogy huzta abba a dolgot s ekkor vette csak észre Marossy a tévedését. Elvesztette a fejét és ahelyett, hogy elhagyott volna a műtéttel, mintegy nyolc méternyi hosszúságú belet szakított ki. A szakorvosok véleménye szerint ez a furor operativus nem egyedülálló eset az orvosi műtétek történetében. Az orvosi bizonyítványok kiállításánál viszont a szakorvosok szerint dr. Gács Jenőt az tévesztette meg, hogy a leánynak petefészek gyulladásra volt s az orvos a tapintáskor érezhető daganatot magzatnak gondolta. Így állította ki az orvosi bizonyítványt. Természetes, hogy ezek a momentumok még megerősítésre szorulnak s csak a tisztes vizsgálat fogja megállapítani, hogy fedik-e a valóságot.

következtetni sem lehet. Az operáló orvosok a méhfalat két helyen dönték keresztül s darabokban tepdesték ki a vékonybelet, amelyből közel nyolc méter, a vas-

tagból pedig 10 centiméter hiányzik. A vizsgálóbíró egy igen kitépelt bél darabot Marossy Imre rendelőjében meg is tartotta, a többi béldarabokat azonban kiöntötték a csatornába. A boncolás adatai szerint semmiféle ok nem volt arra, hogy Földesi Piroskán műtétet hajtsanak végre. Az előzetes orvosi javallatnak nagyfokú tévedése, hogy a leány terhes volt. A szakértelem teljes hiányára mutat az a körülmény, hogy a vizsgáló orvosok nem vették észre, hogy a leány még teljesen érvetellen és Földesi Piroska soha sem volt még terhes állapotban. Alaposabb vizsgálat esetén ezt ökvetlenül észre kellett volna venniük és ebben az esetben nem követhették volna el szörnyű tévedésüket.

Debrecen vasárnap tiltakozik a felvidéki magyarüldözés ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Debrecen utcáin pár nap óta hatalmas plakátok hirdetik, hogy a legmagyarabb város hazafias közönsége tiltakozásra készül a felvidéki magyarok üldözöttségére és a csehek jogfosztó intézkedései ellen, amelyekkel meg akarják szüntetni a koronázó Pozsony és a Rakóczi fejedelem sírját őrző Kassa magyarságát.

A Revíziós Liga impozáns nagygyűlése vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik az Arany Birkában és erre éjvárnak minden jó magyart, már szükséges, hogy éppen Debrecen adjon imponálóan kemény választ a cseh hamisításra, terrorra, üldözésre. A gyűlést a Nemzeti Hírszkegy elnöközása után dr. Ruffy-Varga Kálmán a TESZ elnöke és a Revíziós Liga pártelnöke nyitja meg. Debrecen tiltakozásának dr. vitéz Bessenyei Lajos főigazgató ad kifejezést. A magyar ifjuság felháborodásának tolmácsolója Barcza Gedeon Turul kerüljei alvezér, az Árpád bajtársi egyesület vezetője lesz. A határozati javaslatot vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a Revíziós Liga pártelnöke olvassa fel. A nagygyűlés az ének zárószavai után a Himnusz elvételével ér véget.

A tiltakozó nagygyűlésre ezúton is meghívja a rendezőség Debrecen hazafias polgárságát. A díszteremben a páholyok és a karzatok a hölgyek számára lesznek fenttartva s a beszédek a Bika erkélyéről megafon fogja közvetíteni. A Revíziós Liga elvár a gyűlésre minden jó magyart emberrel, hogy a tiltakozás oly hatalmas méretű és impozáns legyen, mint amilyen mérhetetlen a megdöbbenés és mélységes a gyász felvidéki testvéreink elnyomottsága fölött.

Felhívás a Debreceni Iparoskör tagjaihoz!
A csehek felvidéki magyar üldözése minden igaz érzésű magyar emberben a

legnagyobb felháborodást váltotta ki. A legnagyobb durvasággal és erőszakkal fosztanak meg több nagy várost magyar jellegűtől, mely városok lakosainak legszentebb jogát, magyar nyelv használatát vették el s kényszerítették arra, hogy jövőben magyar érzésből kivekjözve, vakon kövessék a cseh felfuvalkodottság gyalázatos parancsait. A debreceni iparoság jól tudja, mi jelentett számára a Felvidék elrablása s ezért nem szűnik meg soha tiltó szavát felemelni, sem az eszközöket keresni a súlyos sérelem reparálása érdekében. Vasárnap a Revíziós Liga által tartott hatalmas nagygyűlésen kerül megbőlyegzésre a csehek gyalázatos eljárása, amikor is minden hazafias érzésű magyar iposnak jelen kell lennie és a tiltakozásban részt kell vennie, mert ily arculcsapás szónélkülhagyása egyet jelent a mindenről lemondással.

A Debreceni Iparoskör elnöksége ezúton kéri fel a Kör tagjait, nemkülönben városunk hazafias érzelmű iparoságát, hogy az október 22-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó nagygyűlésen feltétlen jelenjék meg.

Az Iparoskör elnöksége.

HIRDETMEY

Az október 23-iki országos vásáron a városi törzsgyűlésből származó 3 drb törzsbika és az állattenyésztési alap tulajdonát képező 9 drb 4-7 éves magyar bika, valamint 6 drb törzstehén kerül nyilvános árverésen eladásra.

Debrecen, 1933. évi október hó 18.

Gazdasági tanácsnok.

Két szabadlábra helyezés

A négy orvos in halált okozó súlyos testisértes bűntette, illetőleg bűnrészesség címén indult meg a bünyvád i eljárás. A rendőrség és a honvéd ügyészség az orvosokat letartóztatta. Moskovitsot, Gácsot és Tukacsot a múlt nap kihallgatásuk után átkísérték a debreceni királyi ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. Dr. Tóth János vizsgálóbíró az orvosok kihallgatását csütörtökön délben kezdte meg. Elsőnek dr. Moskovits Zsigmondot hallgatta ki, fenntartotta a rendőrségen tett vallomását. A kihallgatás részleteiről azonban a nyomozás érdekében még nem áll módunkban beszámolni. Amnyi tény, hogy a vizsgálóbíró kihirdette dr. Moskovits Zsigmond előtt a vizsgálati fogságot elrendelő végzést. Utána dr. Gács Jenő kihallgatása következett, amely szintén közel egy órát vett igénybe. Dr. Tukacs János kihallgatására délután fél öt órakor került a sor.

A vizsgálóbíró a késő délutáni órákban dr. Gács Jenő és dr. Tukacs János szabadlábra helyezését rendelte el, azzal az indoklással, hogy várható büntetésük nem igen lesz olyan nagy, hogy szökésüktől tartani kellene, a két orvos ügyében természetesen tovább folyik a vizsgálat.

Ezek után most már csak dr. Moskovits és dr. Marossy Imre vannak vizsgálati fogságban.

A védelem az orvosok lámpafázára hivatkozik

Az ügygel kapcsolatban most újabb érdekes részletek kerültek napvilágra. Az ügyvédek ugyanis szakorvosok véleményét kérték a védelem előkészítése érde-

Lefoglalták az orvosi naplókat

A debreceni rendőrség a vizsgálóbíró utasítására csütörtökön délelőtt házkutatást tartott a gyanuba vett orvosok rendelőjében. A házkutatás során lefoglalták az orvosi naplókat is, amelyekbe a betegnek nevei vannak bevezetve. Ezeknek az orvosi naplóknak segítségével azt akarja tisztázni a rendőrség, hogy vajon hasonló tiltott műtétek nem fordultak-e elő az utóbbi időben.

Ezek után természetesen nagy érdeklődéssel lehet várni, hogy kiknek a nevei kerülnek még a csunya botrányba.

A boncjegyzőkönyv ismeretlen részletei

Ma nyilvánosságra kerültek a boncjegyzőkönyv eddig ismeretlen részletei is. Ezekben dr. Orsós Jenő a törvényeséki orvostan progresszora megállapítja, hogy Földesi Piroska 19 éves, normális, jól fellett leány volt, semmi szervi baja nem volt, csupán jobboldali méhgyulladásban szenvedett. Az orvosi javallatban jelzett vesebajra a boncolási adatokból még csak

NEM LEHET ELMONDANI VIGSZINHÁZ NEM LEHET LEIRNI
Ezt látni kell!
IRENE DUNNE-t
A NŐ C. DRÁMÁBAN.
MEGELŐZI:
CHARLEY AZ ALLASHALMOZO

A Kossuth-utcai templom mellett, a Nap-utca 2. számú saroktelken épülő

Öröklakásos társasházban
2 és 3 szobás, hallos, minden kényelemmel ellátott lakások azonnal teleköltöztetési tulajdonossal 15 évi törlesztés mellett lefizetésre igen olcsón jegyezhetők: báró Györfy Miklósné (Nap-utca 4.), dr. Ratkóczy Jánosnál (Piac-utca 8.), Csanak József építésmérőknél (Vilmos császár-körút 48.)

A Városi Dalárda barátságos összejövele

Emlékeztetés, hogy a Városi Dalegylet mielőtt az országos dalosversenyre ment volna, az Angol Királynőben bemutatta énekcsapát a közönségnek. Ez alkalommal az Angol Királynő köztisztviselőinek és szeretetnek örvendő tulajdonosa, Németh Nándor igéretet tett a dalárdának viszontszolgálatra, melyet a dalárda csak most, az új munka megkezdése után vet igénybe. Kedden este a Városi Dalárda tagjai: dr. Balla Bertalan tanácsnok, Forrai István karnagy, Varga Béla, Sarkadi István, dr. Kupás Sándor vezérkarral együtt az Angol Királynő zoldtermében jöttek össze a Németh Nándor által felajánlott megvendégelés elfogadására. A dalos összejövetelen megjelent az új művészeti igazgató, Baranyai János is, kit a dalárda lelkes tüntetéssel fogadott. dr. Balla Bertalan elnök pedig szívbőljövő szavakkal üdvözölt. Majd Baranyai igazgató válaszában a dalárda iránt érzett meleg szeretetéről és támogató jóindulatáról tett igéretet. A dalárda néhány üdvözítő dal énekletével gyönyörködtette az igazgatót. A barátságos összejövetelen néhány komoly és vig pohárköszöntő hangzott el, mely a dalos estérek egybehangzó, együttérző lelkesedésétől és szeretetükről tett bizonyosságot. Az összejövetel a legkitünőbb hangulatban az éjjeli órákig tartott.

Egy józsai asszony gyanus halála

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Pál nappal ezelőtt súlyos betegen szállították a debreceni klinikára Józsa községből Burai Lajosné harminchat éves asszonyt, aki esütőtörökön hajnalban vérmérgezés következtében meghalt. Az a gyanus merült fel a halálessettel kapcsolatban, hogy a vérmérgezést jött mutét idézte elő és ez okozta a szerencsétlen asszony halálát. A debreceni királyi ügyészség indítványára a vizsgálóbíró ellenléte a holttest felboncolását és egyúttal megindult a vizsgálat a rejtélyes haláleset minden részleteinek és előzményeinek felderítésére.

Hasával ment neki a rendőrnek egy részeg napszámos, száz pengőre ítélték

Juliasban történt, hogy Dobi László debreceni napszámos az egyik Csapó-utcai kocsmából részegen jött ki. Az utcán duhajkodni kezdett, mire a rendőr figyelmeztette, hogy menjen haza. Erre Dobi itallal telt hasával neki szaladt a rendőrnek, aki csaknem felbukott. Közben Dobi üvöltözni kezdett: Hullaszaga lesz magának, ha velem kezd ki!... Hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg ellene az eljárás s a törvényszék tegnap száz pengő büntetésre ítélte, azonban az enyhítő körülményekre való tekintettel az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette.

Leszakította a haragosa fület egy részeg gazdálkodó

Különös verekedés történt a múlt év december 31-én, Szilveszter éjszakáján Miskolcra. Tóth Ferenc miskolci földműves az egyik kocsmában szilveszterezett s miután alaposan felöntött a garatra, összeszólközött ifjú Oláh Andrással. A veszekedésből verekedés lett. Tóth bottal vágta feibe Oláh, akinek a bottús leszakította a fület. Feljelentette Tóhot, aki azonban a tegnapi tárgyaláson tagadta, hogy megtámadta volna Oláh. A bíróság a tárgyalást újabb tanúk kihallgatása céljából elnapolta.

Elsikkasztotta a debreceni klinika egyik írógépjét egy kereskedő

A törvényszék másfél hónapi fogházbüntetésre ítélte

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Kulesár Hermann debreceni írógépkereskedőt sikkasztással vádolta a királyi ügyészség. Kulesár 1932-ben a debreceni klinika írógépeit tartotta rendben a megbízás alapján. Az ősz folyamán magával vitt javítás céljából egy Ideál gyártmányú írógépet s ennek helyébe egy egészen használt, rossz állapotban levő gépet adott vissza. Amikor a klinika megsűrgette, hogy adja vissza a régi gépet, Kulesár még ekkor sem jelentkezett, mire sikkasztás miatt feljelentették. Tegnap tárgyalta az

ügyet dr. Jankovich Jenő törvényszéki bíró. A tárgyaláson Kulesár azzal védekezett, hogy nem volt otthon, mikor valaki behozta a rossz Ideál gépet és elcserelte a klinika gépjével. Azt azonban nem tudja, hogy ki volt az illető. Ezzel szemben a kihallgatott tanúk terhelő vallomást tettek Kulesár ellen s a törvényszék a bizonyítékok alapján Kulesárt sikkasztás vétsége miatt egyhónapi és tizenöt napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Kulesár fellebbezést jelentett be az ítélőtáblához.

Két betörés történt az elmúlt éjszaka Debrecenben

Rendkívül gyenge zsákmányra tettek szert a betörők Verejékes munkával fejlesztették egy páncélszekrényt, amely - üres volt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Az elmúlt éjszaka egymásután két betörés történt Debrecenben. Betörők hatoltak be a Kaszanyitzky-féle fiókkülsőbe, amely a Piac-utca 5. szám alatt van és nyilvánvalóan pénzt kerestek a helyszínen. Az udvar felől, a pince ablakán bujtak be, onnan a csapajitón át feljutottak az üzletbe. Rövid keresés után a National kasszát lehurcolták a pincébe, ahol hozzáláttak a záruk feltöréséhez. Hosszú, kínos munka lehetett ez, mert a betörők nem rendelkeztek a megfelelő szerszámokkal. Eredmény az lett, hogy végül is felfeszít-

tették a kasszát, azonban nem találtak benne egyetlen fillért sem, mert éjszakára a pénzt el szokták vinni.
Valószínű, hogy az üzletből más tárgyak sem veszttek el és így a betörők üres kézzel távoztak.
Ugyancsak betörés történt Dergán Károly magántisztviselő Bethlen-utca 24. sz. alatti lakásán. Dregának moziban voltak és mikor este 11 órakor haza tértek, a lakást nyitva találták. Bent mindent feldúlt a betörő, aki nyilvánvalóan pénzt keresett, de nem talált semmit. Így csak egy revolvert vett magához és azzal távozott.

Kitüntették az állat- és növényvédelem terén legnagyobb érdemeket szerzett debreceni rendőrt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület minden esztendőben elismerő oklevéllel tünteti ki és megajándékozza azokat a rendőröket, csejőröket, erdészeket, akik az év folyamán legeredményesebb munkát végeztek az állat- és növényvédelem terén. A debreceni rendőrség őrszemélyzeténél az idén vitéz Tóth János főtörzserőrmester kapta meg az egyesület elismerő oklevelét és díszes ezüst cigarettatárcáját, amelyet ünnepélyes keretek között esütőtörök: délelőtt adták át.

A meghatározott szép és meleg ünnepély a rendőrség másodemeleti folyosóján folyt le, ahol megjelent Sesztina József, az egyesület elnöke, dr. Nagy Jenő, az egyesület igazgatója, vitéz Boskó Mihály főfelügyelő, az őrszemélyzet parancsnoka, az egész felügyelői kar és a teljes őrszemélyzet. A rendőrök sorfala előtt vitéz Boskó Mihály főfelügyelő zagyhatású beszédében mutatót rá, hogy az őrszemélyzet parancsnoksága a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület felkérésére vitéz Tóth János főtörzserőrmestert jelölte ki, mint olyat, aki legértékesebb munkát fejtett ki a növény- és állatvédelem terén. Az őrszemélyzetnek minden tagja át van hatva attól a zemes gondolatától, amelyet Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület képvisel és ebben az eszményi körben, ezután még hatványozottabb

erővel fog dolgozni az egész rendőrség.
A lelkes eljenzéssel fogadott beszéd után nagybáka Sesztina József felsőházi tag mondtó gyönyörű beszédet. Azt hangoztatta, hogy a magyar rendőrök, akikre szeretettel és hecsüléssel néz a polgárság, megértették, hogy a növény- és állatvédelem munkálásával egy hatalmas nemzeti tőke gyarapodik.
Dr. Nagy Jenő tanár, az egyesület igazgatója a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület céljait vázolta. Kiemelte, hogy a debreceni rendőrség győzelmén teljesítette a kötelességét. Nem erőszakkal, hanem szép szóval, figyelemzetéssel nevelte rá a közönséget a növények és állatok szeretetére. Ennek köszönhető, hogy ma már Debrecenben a közönség jobban megbecsüli a szép parkokat, védi az állatokat és nagy mértékben csökkent a madaraknak léppel való összefogdosása.
Végezetül néhány lelkes szó kíséretében átnyújtotta vitéz Tóth János főtörzserőrmesternek az elismerő oklevelet és a szép, értékes ezüst cigarettatárcát.
Vitéz Tóth János főtörzserőrmester katonás szavakkal köszönte meg az ajándékot.
— Mi, rendőrök, — mondotta —, csupán kötelességet teljesítünk és ezért kitüntetést nem várunk. Fogadjunk azonban, hogy minden erőnkkel igyekszünk ezután is a kötelességet híven teljesíteni.
A meleg, színes ünnepség ezzel véget is ért.

Vághy Sándor
bortermelő, Gyöngyös
kiváló fajborainak
literenkénti kimérése:
Gyöngyösi mézes, fehér 50 fillér
Finom visontai vörös 54 fillér
Gyöngyös visontai rizling 60 fillér
Csemege különlegesség 66 fillér
Debrecen, Péterfia-u. 52.
Honvéd-utcai Vilamosmegállónál.

KÖNYVESHÁZ
Idegen név alatt
Magyar vagy francia alkotás-e a szegedi közuti Tiszahíd?
Dr. Lósy-Schmidt Jenő tanulmánya
Jellemző esetről huzza le az ötvenesztendősi leplet Lósy-Schmidt Ede legújabb tanulmánya. A kiváló szakíró már eddig is sok elfelejtett, vagy fel sem ismert értéket fedezett fel a magyar technikai múltnak. Ő foglalkozott tudományos alaposan az ördögöshíri debreceni fizikus, Hatvani István munkásságával; ő ismer-

tette a Győr—pozsonyi holdfénytávíró működését. Jelen tanulmányában ismét igazságot szolgáltat egy elfelejtett magyar mérnöknek, aki pedig világhírű építészek terveivel szemben nyerte el a pálmát és és biznyította be a magyar szellem erejét.

A tanulmány felsorakoztatott adatainak olvasása után nem is érti az ember, hogyan történhetett az meg, hogy a Fekete-házy János magyar királyi államasuti mérnök által tervezett szegedi közuti Tiszahíd, a legutóbbi időkig, mint a világhírű Eiffel egyik remeke szerepelt. Mert igaz, hogy Fekete-házy Eiffel neve alatt nyújtotta be a tervét, de a döntés után nem maradt tiok, hogy az Eiffel által benyújtott nyertes tervet magyar mérnök, Fekete-házy csinálta. Pedig éppen Móra Ferenc szegedi muzeum-igazgató, író írja 1933-ban, hogy a szegediek, mint Eiffel remekét mutogatták nagy áhítattal az ott megjelent idegeneknek, főleg franciáknak.

Lósy-Schmidt Ede igazságot szolgáltat Fekete-házyról és eredeti levlémásolatokkal, egykorú hírek közlésével, Fekete-házy nyilatkozatával bizonyítja, hogy a szegedi híddal tévesen hirdette eddig a francia dicsőséget.

Jellemző ez az eset a magyar közélet túlságos idegen imádatára, amely annyira túlszába esik, hogy csak az idegent hangzó névnek tekinteni. Fekete-házy bizonyára jól ismerte a viszonyokat, amikor nem a saját neve alatt pályázott, hanem az Eiffel cég ajánlatát elfogadva, a francia cég jelzésével küldte be tervét a pályázatra.

Lósy-Schmidt Ede dr. tanulmánya nem páthosoz frázisokkal, hanem az események és adatok hű közlésével bizonyítja be a magyar szellem erejét. Eppen ezért izgalmas és ez a tanulmány, mert saját magunk alakíthatjuk ki, annak a kiváló mérnöknek az életküzdelmét, akit magyarnak szült a végzete. Az emlékezésen túl figyelmeztetés ez a jövőre nézve is. Adassék tisztelet és elismerés a magyar tehetségnek múltban, jelenben és jövőben.

Vihar

Gayné Edy versei

Debrecenben az utóbbi időben — nyilván a kritika és az ökritika hiánya miatt — kifejlődött egy speciálisan vidéki „irodalom”, amelyet sok-sok jószándék, még több dilettantizmus, legjobban pedig a hajdanvaló derék önképzőkörünk nivója jellemez. Ezeknek a lelkes önbizalommal telt műkedvelőknek — akiknek legtöbbszörbb reprezentánsa — a Vihar írója, — sűrű egymásutánban jelennek meg különféle katedei, amelyekről azonban komoly kritikát írni tiltja — az udvariasság. Az a színvonal ez, amelyre a jó barátok elismeréssel szokták mondani: nagyon csinos versek. A kedves ismerősöknek, hozzátartozóknak, rokonoknak, jó barátoknak bizonyára fel sem tűnik, hogy néhol még a stilisztikai tájékozottság minimuma is hiányzik ezekből a versekből.

A tárgyaló terem zsúfolásig telve. Innyenc falat lesz ma, egy asszonynak lelke

Lesz kitergetve: El lesz csodálkozva! Csak úgy mint egy másik vers bábjóval két során, amelynek ritmikájából kétségtelenül megérezzük, hogy vannak akik a szévri porcellánt sévresinek elik.

A versek különben rimelnek s talán éppen ezért gondolkodunk róluk, hogy valóban versek is.

GRAND HOTEL IMPERIAL
nagyszállóda
BUDAPEST,
1 perc a Keleti pályaudvartól
Rendkívül olcsó ul Idényárak:
Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—
1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—
2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—
Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Magyar szénre és fára tűzhely és kályha „LUNA” és „KALOR” legjobb a salgótarjáni Kapható: SESZTINA LAJOS vasnagykereskedésében, DEBRECEN.

Hírek

1933 október 20. (Péntek.) Prot. Vendel, Kath. Vendel.

A következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranygyal” Bánó Andor, Piac-u. 50. „Nap” Tolvay Imre, Piacu. 1. „Tisza” Jónap Aladár, Magoss György-tér 9. „Booskay” Lassányi József, Cegléd-u. 22. „Mátyás király” Papp Gyula, Nyilastelep. Vámospércsi-ut 16. „Árpád fejedelem” Mikos Béla Csapóker, Jánossy-u. 44.

Rendőrségi telefonszám 20-45. Menők telefonszáma 0-4.

Nyugalomva vonult igazgató kitérítése.

Szép ünnepség kíséretében nyújtotta át Vasady Lajos Hajdúvármegye m. kir. tanfelügyelője Hajdudorogon Révész György 40 éves szolgálata után nyugtalmába vonult állami elemi iskolai igazgatójának a vallás- és közoktatásügyi miniszternek elismerő kitérítését. A kitérítés osztatlan örömet keltezt, mert a kitérítés erre több évtizedes alapos és fáradságos munkájával valóban részegült.

Vallásos ünnepély az Árpádtéri templomban.

Az Árpádtéri templomban október 22-én, vasárnap vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz, melyen az igéi vitéz Szabó Endre lelkész hirdeti. A vallásos ünnepélyen bibliai olvas, imádkozik Márky Kálmán s. lelkész, Prédikál vitéz Szabó Endre lelkész, Orgonaszólót adja Fülöp Kovács Mihály orgonista-kantor. Szaval Kozák Eszter leánykori tag és Zsolodos István hittanhangató. Závóimádságot mond Magyar Bertalan h. lelkész. A vallásos ünnepélyre belépődij nincs. Mindenki szeretettel hív az egyházzsér vezetőségé.

Iskolai szünet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter október 17-én 34.213-1933. szám alatti elrendelése, hogy október 29-től november 2-ig minden vezetés és rendelkezés alá tartozó iskolában (ovodában) a tanítás szüneteljen. A szünet utáni első tanítási nap november 3-án lesz. A kir. Tanfelügyelőség a közvetlen felügyelete alá tartozó iskolákat e rendelkezésről szüntelen értesíti.

A debreceni KIE kerekasztali csoportja a Leánykörrel karöltve október 22-én, vasárnap délután 5 órakor műsoros szórakoztató rendezést rendez otthonában.

A Tiszántúli Szépművés Céh közgyűlése.

A Tiszántúli Szépművés Céh október 21-én, szombat délután 4 órakor a városi közgyűlési teremben évi rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Beszámoló a Céh működéséről. 2. Költségvetés és zárószámadás tárgyalása és a felmentés megadása. 3. A tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság kiegészítése. 4. Indítványok. Debrecen, 1933 október hó. Elnökség.

Kéthónapi fogház két láda eltomrása.

Szatmári József debreceni úgynök a nyár folyamán Herskovics Jenő kereskedőtől két láda cipromot lopott el. A törvényszék a lopás miatt Szatmárt jogerősen kéthónapi fogházbüntetésre ítélte.

A Pesti Tőzsde 16 oldalas új száma a Kulkereskedelmi Hivatal feléves működéséről.

az IBUSZ-nál történő újabb szenzációs eseményekről, a tüzfiaellátás végleges megoldásáról, a Margitsziget Rt. tranzakciójáról, az Ipari Jelzálogintézetéről, a márciusban történt eseményekről új és eredeti információkat közöl. A cukorgyártás ideai üzletéről, a Nasiciról, az áru és értéktájszerű, a szállodák adómentes építéséről, az új trieszti kapcsolatokról stb. fontos és nélkülözhetetlen információkat közöl a lap. Vidéki hitelélet, textil, biztosítási, vegyészeti, vas- és gépipari rovatok egészítik ki a kifőnően szerült új számot. nyót.

A KIE OLÁH GÁBOR-ESTJÉ

A Faluszeminárium ma, október 20-án, pénteken este pontosan háromnegyed 8 órakor Oláh Gábor-estélyt rendez a KIE központi helyiségében, Piac-utca 36. szám, 1. em. (Régi posta). Az irodalmi est műsora: 1. Julász Géza dr. író előadása „A faluszemináriumok szerepe a mai fiatal-ság legegészségesebb irányelveiben”. 2. Oláh Gábor-versek: A keresztre feszített ember; Gábor ne légy bolond; A gyermek apoteozisa, előadja: Székács Sámuel szavalóművész. 3. Gulyás Pál: „Oláh Gábor”; felolvassa Gulyás Pál író. 4. Oláh Gábor: „Makkai Sándor”. Tanulmány. Felolvassa Kiss Tamás. 5. „Az Oláh Gábor revízióért” címen záróelőadást tart Nagy Tibor. Az irodalmi estre mindenkit mindenféle különbség nélkül szeretettel vár a rendezőség. Belépődij nincs.

Allami gépjárművezető tanfolyam.

Allami gépjárművezetőképző (soffór) tanfolyam nyílik meg leszállított tandíjjal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében november 6-án este fél 7 órakor az intézet Budapest VIII. József-körút 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta féltől 9-1 óra között az igazgatóság irodájában, ahol a felvételhez szükséges iratok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők. Igazgatóság.

A vendéglős tanonciskola által a vendéglős szakosztály részvételével a Wolf-szobor felújításának délutáni tervezett tanulmányi kirándulás az esős időre tekintettel a jövő hétfőre marad. Igazgató.

Férfi- és nőiszabó iparosok figyelmébe.

Felkérjük azokat a férfi- és nőiszabó iparosokat, akik Mihalovics János urakkal előadásán részt óhajtanak venni, a legsürgősebben jelentkezzenek Balogh László nőiszabó szakosztályi elnökkel, Kossuth-utca 26. szám alatt.

Olcsóbb lett a hal Élőponty kilója P 130

Élőhalcsarnok, Csapó-utca 39. szám. Rákóczi-piacca szemben. Telefon: 13-13.

Püszér-, csemege- és élelmiszerkereskedők figyelmébe.

Értesítjük az érdekelte kereskedőket és vásárló közönséget, hogy október 21-én, szombaton este a fent jelölt üzletek este kilenc óráig nyitva maradnak és 22-ikén — a vasárnapra való tekintettel — egész nap nyitva lehetnek. A Debreceni Kereskedő Társulat elnöksége.

Influenza, torokgyulladás, az orr garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint tüdővészuruj esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használatával többször és alaposan tisztassanak.

x Bartos Géza kész férfi-, fiu- és gyermekruha üzletében (ezelőtt Szántó Mór és Társa) finom anyagból készült átnemelt kabátok, nehéz burberry raglánok, bombolható meleg teveszőr béléssel, mindenremű sport- és vadászruhák elsőrangú kiállításban, megbízható, olcsó, szolid szabott árakban.

Zsebtolvajlás a vonaton Kőrödi Bálint nyíralkányi cipőszegéd Téglastről Debrecenbe utazott. A debreceni állomáson rémülten vette észre, hogy a vonaton zsebtől kiltották 33 pengőjét. A zsebtolvajt meg a rendőség keresi.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagot a Köztisztviselők árúdjában. Figyelje kirakati árakat!

x Egy üveg „Igmándi” mindig otthon legyen, ha szükség van rá, gyorsan segítsen.

Rendőrségi hírek. Sörös Sándorné Werbőczy-utca 14. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásáról allopák fekete szövet kabátját, amelynek értéke 52 pengő. — Tóth János Bellegelő 279. szám alatti lakos udvaráról egy 150 literes káposztás hordót loptak el. — Ráday Tihamér Nap-utca 10. szám alatt lakó magánbiztviselő pedig feljelentést tett, mert a vonaton ellopták tőle egy női or-

„A hazug élet csödié” címen tartja meg dr. Karácsony Sándor második előadását a központi színterem díszudvarán ma este 6 órai kezdettel. Az előadásban belélté-
dij nincs.

Balesetet okozott a meggyulladt gyufás skatulya. Csütörtökön délután a debreceni mentőállomáson jelentkezett Boldog Béla 18 éves debreceni fiatalember. Elmondotta, hogy cigarettára akarj gyújtani, azonban az egész gyufás skatulya meggyulladt a kezében és az arcát össze-
égette. A mentők első segélynyújtás után lakására szállították.

Lezuhant a lépcsőn és karját törte a tanító. Varjas Bálint, a Vigkedvű Mihály-
utca 5. szám alatti iskola érdemes tanítója csütörtökön délután az iskola lépcsőjén megcsuszott, lezuhant és olyan szerencsét-
lenül bukott a földre, hogy jobb karját el-
gőzte. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

Tájékoztató a vasutnál feladott áruk megvámolásáról

HIRDETMEY

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur ad. 15.591-1933. I-a szám alatt kiadott rende-
lete alapján a vasuti állomások területén bérlet rakterületekről vasutara feladott, valamint az ily rakterületekre kirakott áruk megvámolása tárgyában f. évi szeptember hó 20-án 15.591-1933. I. a. szám alatt kelt m. kir. kereskedelemügyi miniszteri kör-
rendelet az alábbiakban közöl:
A vasuti állomások területén bérlet rak-
területekről vasutara feladott, valamint az ily rakterületekre kirakott áruk megvámolása körül ismételten jogviták merül-
tek fel a rakterületek bérleti és a vámszedési joggal felruházott önkormányzati test-
ületek között.
E jogvitákra az szolgálta alapot, hogy az érdekeltek eltérően értelmezik a vámszedési engedélyek iratok ama határozma-
nyát, amely a vámszedési jogot akként határolja körül, hogy az a vasuti állomáso-
kon fel- és leadott és a vámtárvak igény-
bevételeit szállított áruk megvámolására terjed ki.

A rakterület bérletk erre a határozman-
nyra való hivatkozással szállítmányuk váms-
mentességét vitatják, minthogy a feladás a rakterületről, illetve a leadás a rakterület-
re történne; szerintük — az áruk vasuti szállítással kapcsolatosan vámtárvak nem vételnek igénybe s így azok az idezett határozman-
ny értelmében meg nem vámolhatók. Ezzel szemben az önkormányzati ható-
ságok a szóbanlévő szállítmányokat is megvámolhatónak tartják, arra támasz-
kodva, hogy az áruk előzetesen vámos uton fuvaroztatnak a rakterületre, illetve onnan később ily módon szállítanak el s így a vámtárvak igénybevételeivel — felfoga-
suk szerint — ezen szállítmányok tekintet-
ében is tényleg megállapítható.

További viták megelőzése, valamint a vámszedési önkormányzati testületek és a tekintetbe jövő magánfelek közös ér-
dekeinek megóvása céljából is szükségesnek látom ezért, hogy a kérdésben helye-
sen elfogadható álláspontot az 1890. I. te-
88. §-ába biztosított jogkörömből folyólag az alábbiakban ismertessm a közönség
előtt:

A vasuti állomásokon evakorolható váms-
szedésre vonatkozó Engedélyokiratok arra adnak az engedélyesnek jogot, hogy vámos szedhessen a vasutakon szállított minden olyan áru után, amelyet vámszedésből fennmaradt uton fuvaroznak ki a vasuti állomásra, illetőleg onnan ily uton szállítanak el.

Abban a tekintetben, hogy a vámtárvak igénybevétele a vasuti szállítással idő-
belien közvetlen összefüggésben kell-e törté-
nie, az Engedélyokirat rendelkezés nem tartalmaz. Készségtelen azonban, hogy a vámszedési jog engedélyezésének céljával és az egyenlő elbánás elvével is ellenkez-
nek az, ha a vasuton szállított és a vámtárvakot tényleg igénybevévő áruszállí-
mányok egyrésze menésülne a megvámol-
ás alól csupán azért, mert ezeknek a vasuti állomásra való ki- illetve onnan való befurazása és a vasuti szállítás időpon-
ta között bizonyos időbeli megszakítás kö-
vetkezett be.

Az Engedélyokira- helyes értelmezése szerint be lehet tehát szedni a vámos a vasuti állomások területén bérlet rakter-
ületekről feladott áruk után is, ha azok oda vámos ut igénybevételeivel kerültek mint-
hogy az ily rakterületekre szállítás egy-
értelmű a vasuti állomásra feladás cél-
jából való szállítással.

Önként érteződik viszont, hogy a rakte-
rűlekről feladott áruk az áruk, amelyek a rakterületre előzőleg nem vámos uton vi-
tertek ki. — vámkötelesek nem lehetnek.
Mivel pedig azt, hogy a feladott áru vá-
mos ut érintése nélkül vasuton érkezett az állomási rakterületre, csupán a feladó

tudja igazolni, ennélfogva a körülményt — ha a vámfizetés alól mentesülni kíván — a feladónak megfelelően igazolni kell a vonatkozó vasuti fuvarokmány felmutatásá-
val.

A vasuti igazgatóságok gondoskodni tar-
toznak arról, hogy az igazolásra felmutat-
ott fuvarokmányok hasonló célra ismételt-
ten felhasználhatók ne legyenek.

A vasutról az állomási területekre le-
fadott áruk megvámolása tekintetében sem foglalható el más álláspont, mint amelyn a fentebbiek alapultak, vagyis, hogy a vá-
mos beszedhetők mindazon áruk után, amelyek ha utóbb is, de tényleg vámtár-
gvat vesznek igénybe aválta, hogy vámos uton szállítatnak el a rakterületről, ellen-
ben nem róhatók meg vámmal azok az áruk, amelyek vámos utat utólag sem vesznek igénybe.

Az ilyen áruk után beszedett vámos víz-
szá kell tehát téríteni az igényvezosultak-
nak, vagy pedig — a vámvisszatérítési el-
járásoknak elejét veendő — az esetenként való megvámolás helyett a vámnak át-
fánvösszegben való megfizetése iránt eg-
séget lehet kötni a vasuti rakterületre.
Telen rendelatjéről tudomásulvétel és alkalmazkodás végett értesítem a hazai közfoglalmu vasutak igazgatóságait is.
Debrecen, 1933 október hó 13-án.

Polgármester

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE

Az adók elengedése

nem okozhatna olyan nagy örömet, mint ez a friss színházi hír, az:

Egy csók és más semmi

sláger - pikáns - operett!
a nagy érdeklődésre való tekintettel

Szombat és Vasárnap este színtre kerül!

Siessen jegyét biztosítani.

Szombat délután zóna hely-
árrakkal Gerhardt Hauptmann világsikere:
NAPLEMENTE kerül színtre.

Vasárnap délután olcsó helyárrakkal

Cirkuszhercegnő.

Debreceni termény és takarmányvetési árak.
Kincstári buza: 8 P. rozs 4 P. Piaci buza 7.50-7.20 és 7 P. rozs 3.30-3.20 és P. árna 5-4.80-4.60. Kincstári zab 7. piaci zab 5.20-5-4.60. tengeri 6 6. 5.80. 5.60. tengeri csöves 2.50-2.40-2.20. lucarna 4.80-4.10-3.80. 3.50. szóna 3.50-3.00-2.80. lóhere 3.50. búk-
köny 2-1.80. alomszalma 1.80-1.40. rozs-
szalma 2 fehér cső tők 2.00-1.80

DEAC-PMÁV. A saját pálya és saját közönség előnyével próbálja megszakítani a DEAC vasárnap délután a PMÁV veretlenségét.

Birközverseny Debreczenben. A DMTE-DEAC klubközi birközversenyt tart október 22-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a központi egyetem udvarán.

A DEAC válogató ajtélikai versenye. Vasárnap rendezte meg a DEAC az országos és vidéki főiskolai csapatbajnoki versenyre válogató versenyét.

Pogány jh 1,55 m. 4. Szeremley oh 1,55 m. Távolugrásban 1. Dalmy Ádám jh 6,19 m. 2. Mágóri Sándor hh 6,05 m. 3. Kapros jh 5,94 m. 4. Gallé T. oh 5,86 m. Súlylökésben 1. Végh László jh 11,76 m. 2. Boda oh 11,73 m. 3. Brózik hh 11,52 m. 4. Szeremley Gyula oh 11,44 m. Gerelyhajításban 1. Galé Tibor oh 47,50 m. 2. Boda oh 46,87 m. 3. Gáspár oh 46,36 m. 4. Szabó hh 37,34 m. Diszkoszvetésben 1. dr. Illyés Endre 37,00 m. 2. Boda oh 33,04 m. 3. Bukovicsky oh 32,12 m. 4. Végh jh 31,71 m.

Női számok: 100 m-es síkfutásban 1. Szabó Éva 13,8 mp. 2. Nagy 13,9 mp. 3. Angyalóti 15,3 mp. Diszkoszvetésben 1. Nagy Aranka 29,90 m. 2. Szabó 17,32 m. Távolugrásban 1. Szabó Éva 4,31 m. 2. Nagy 4,19 m. 3. Faragó 3,64 m. Hogyan lehet egy Ryder nevű svéd emberrel felhívás. Értesitem a DTE ökölvívó szakosztály tagjait, hogy a november 5-én tartandó versenyre a tréning megkezdődött, emélfogva felkérlek minden egyes tagot, hogy szerdán este 7 órakor tartandó szakosztályi ülésen teljes számban jelenjenek meg. Új tagokat szívesen látunk. Nagy, sz. kapitány.

Felhívás

Munkanélküliek figyelmébe. Mindazon munkanélküliek, akik állandó debreceni lakosok, vagy pedig legalább 1932. június 1. előtt költöztek Debreczenbe és kereset vagy bármiféle vagyon hiányában hatósági támogatás nélkül létfenntartásukat biztosítani nem tudják, jelentkezhetnek az inszégakcióba való felvételre. A jelentkezés a városi adóhivatal földszintjén Kossuth utca 4. szám alatt levő inszégakció irodában történik, mindennap 8-2 óráig a következő sorrendben: 17-én, kedden A, B, C, Cs. D kezdőbetűs vezetéknevű, 18-án, szerdán E, F, G, Gy, H, I, J, Csütörtökön K, L, M, 20-án, pénteken N, Ny, O, P, R, S, Sch, 21-én, szombaton Sz, T, U, Ú, V, Z, Zs kezdőbetűs vezetéknevű munkanélküliek jelentkezhetnek. A jelentkezők feltétlenül hozzák magukkal a lakásbejelentő lapjukat, munkakönyvüket, esetleg más olyan okmányokat is, amelyekkel személyazonosságukat és foglalkozásukat igazolni tudják. Debrecen, 1933. október 13. Polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban: a Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg. Apróhirdetés díja vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a kiadóhivatal ad, Kossuth-utca 3. sz. Telefon: 21-41

Házasság

Középkorú birtokos középsikolai tanár házasság céljából megismerkedne 20-30 éves intelligens leánnyal vagy özvegy asszonnyal, kinek 10-12 ezer pengő hozománya van. Választ a kiadóba kérek. Jellege: „Csak református” 3689

Beosztandó állás férfiaknak

Nőien urasági inas. keresek novmber 1-re. Kezdet nem veszek fel. Csakis jó bizonyítványokkal a kiadóhivatalba kell leadni 3669

Ú v. tisztviselő felvétetik kézpénz kancsiával fixre, vagy hólevél is azonnal. Maróthy Gy. u. 21. 3588

Piac utca 4. szám 2 szoba, konyha, előszobás lakás november 1-re kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál 3477

Jómunkás borbélysegéd felvétetik. Varga István, Cegléd utca 1. A

Csizmalya munkás felvétetik „azonnal”. Kard u. 4. sz. Puskásfelen. A

Kifutófi felvétetik. Daneszinger Lajos, Monostornályi u. 26. 349

Biztosító intézet helyi képviselőt keres. Levélbeli megkeresés f. hó 20-án délután 2 óráig a Bika szálló portásánál adandó le. 244

Butorozott szoba

Különbeíratu butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg ellátással. Rákóczi utca 35. szám. 2058

Butorozott szoba, utcai különbeíratu, fűrdőszobával kiadó pavilon lakbanva közelében tisztúrának alkalmas, udvanot, Schunda cimbalom eladó. Viekedvü Mihály u. 10. 3280

Létfutótes butorozott szoba november 1-re kiadó. Értekezni Szent Anna 10-12. félmelet reggel 9-től délután 3-ig. A

Kiadó lakás

Háromszobás fűrdőszobás utcai, jól fűthető urlakás novemberre kiadó. Szent Anna 29. 3700

Kétszobás garzonlakás fűrdőszobával kiadó. Rendelőknek írodának is alkalmas. Rákóczi 4. 3628

Penzió Simonvi ut 11. szobák ellátással és anélkül is kiadók. 1877

Kiadó kettő szoba, előszoba, konyha kamra Virágos udvarral. Azonnal beköltözhető. Belsőszirmévi ut 79. szám. K

Garai 25. kettő utcai fűrdőszobás lakás novemberre kiadók 70 pengőért. Ugyanott világozó órák raktárnak. 2357

Kiadó az Inakamara, Deák Ferenc és Werbőczy utcák sarkán levő házban november hó 1-re az első emelet négy szobás, minden kényelemmel felszerelt központi fűtéses lakás. Értekezni a hivatalban. 3603

Egy szoba, előszoba emeleti lakás csak magánosnak kiadó. Csapó utca 10. szám. Bővebbet az udvari lakásban. 3475

Két szoba, előszobás utcai lakás orvosi rendelőknek vagy írodának kiadó. Csapó utca 10. sz. — Értekezni az udvarban. 3475

5 vagy 6 szobás modern lakás novmberre kiadó. Piac 75. alatt. Telefonon hétköznap délelőtt 10-11. A

Két utcai szoba, konyha november 1-re kiadó. Eötvös u. 96. 3627

Kétszobás földszinti modern lakás kiadó. Kossuths u. 39. 3596

5 vagy 6 szobás szép modern lakás olesón kiadó novemberre. Piac u. 75. alatt. Érdeklődni ugyanott vagy hétköznap 14-10. telefonon. 2397

Piac 44. alatt kiadó november 1-re a dr. Richter-féle rendelők egy nagy műhely és egy 3 szobás lakás mellékhelyiséggel. 3646

Kiadó azonnalra egy szoba. Piac utca 66. Vendéző. 3602

Kiadó városi házastelek A Nap utca 17. sz. alatti házastelek három szobás lakással és mellékhelyiségekkel f. évi november 1-től kiadó. Értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helviségben a hivatalos órák alatt. Polgármester 3683

Kiadó városi kislakások A Dobozi utcai bérház A. I. 5. sz. alatti kétszobás, a Hainal utcai bérházban egy szobás és a Szoboszlai uti bérházban egy és kétszobás lakások november 1-re kiadók. A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyháza I. em. 35. sz. helviségben a hivatalos órák alatt. Polgármester 3683

Kiadó városi lakások A Szent Anna utca 10-12. számú bérházban több rendbeli és a Fűvészkeret utca 4. számú bérházban egy rendbeli négy szobás lakás teljes komforttal azonnalra és november 1-re kiadók. A lakások egész napon át megtekinthetők. A bérbeadás iránt értekezni lehet vitéz Szegedi Gyula házigondnoknál. Szent Anna utca 10-12. számú bérházban délután 2 és 4 óra között. Polgármester. 3683

Ajánlat

KIRÁLY KÁVÉI méltos a lenyobak! Aromás zamatos kávé! Király üzletében a vevő előtörpököl! — Dégenfeldt tér 11. sz. 3609

Hűtőfűtés olesón. kiforásítlanul — Teleki utca 88. alatt Béher-nél. 350

Órás szerszámok. Eszterga. Sakó és kéziszerszámok eladók. Erdődy. — Csapó utca 1. 3686

Ha bor hát leveen faibor! Leszállított olesó árak! Ceglédi Bor-kermelék Szövetkezeté lerakata: Varga utca 10. 984

Tűkrök, üvegek csiszolása. Fencsorozások, üvegezősek Sipkovitsnál. Nagyvárud utca 15. Telefon 23-56. 3650

Mazsola egy kiló 140 fillér. Deutsch Albert és Fia üzleteiben. 178k

Költözéseket

legutányosabban eszközöl! Csengeri szállító Simonffy 31. Telefon 32-21, 19-18. 2421

Elismerten jó házikoszi kapható Csabó utca 19. keresztépület — bentétkezésre vagy kihordásra 4 fogásos 60 fillér. 3481

Kálvthák tűzbelvek, köröcsövek, fűtőtestek, diákágyak, szénkupák faladák Nagy vasúletébe Csabó forduló. 3507

Órlási árat fizetek aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készítése. Javítás, legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnőknél Hid u. 4. 247

Nem hangzatos reklám, hanem létező valóság. hogy legolcsóbban szállít I. rendű ózdi, királidi és más hazai szentet, bányaköcs és brikettet, továbbá I. rendű szerviz, búkk-, cser-, felfüggyertvám-, akác- és vargafát hasámban és aprítva és aprítva: Erdélyi Túzifa és Szénkereskedés, Debrecen. Bőször-ményi-ut 3. sz. Telefon 32-31 350

Oktatás

Feljes Nyelviskola Kálvin-tér 13. Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanerők 3619

Bécsi világereskedelmi főiskolát végzett fiatalember német s francia levelezést vállal — s nyelvórákat intánvos áron ad Cim a kiadóban. 346

Leveles Irén okleveles tanárnő kultusz-miniszterileg engedélyezett nyelviskolájában német-francia-angol nyelvnyelvi-tás. Piac u. 49. 2319

Zongorázni tanítok akadémiai módszer szerint havi 4 pengőből kezdve, kívánatra slágereteket és magyar nótákat is. Cim a kiadóban.

Naményi Gvorsi- és építőiskolában a tanítás mekezeddől. — Tandí már havi 5.— pengőből. Állandó beiratkozás. — (Batthány u. 9.) 3189

Zongorórákat ad igen mérsékelt áron tanárné Akadémiai rendszer szerint tanít, kívánatra zeneiskolában vizsáztat. Külön, olesó magyar-nóta tanfolyam. Kossuth-u. 39., I. emelet. C 13-17

Teljes ellátás

Diákéletv díszített úri helyen teljes ellátást nyerhet. Fűrdőszoba, zongorahangszólam. Püspöki palota II. kapu. — III. emelet 12-a, balra.

Üzlet, műhely, raktár

Főtéri ilaasztérrel elköltozes miatt azonnal átadó helyiség külön is. Cim a kiadóban. 2415

Egy műhely külön udvarral, esetleg raktárnak kiadó Miklós utca 17. 2446

Műhelynek vagy raktárnak száraz, vízszta helyiség gabona vagy bútor beraktározására november 1-re kiadó. Lorántffy 42. A

Üzlethelyiség harminc évi tapasztalat szerint minden szakmának biztos megjelölést nyújt. Csabó utca 10. szám alatt kiadó. 3475

Lakás műhelynek 1 szoba, konyha és 1 szobás lakás külön is kiadó. Miklós utca 41. Si

Lakás és szoba kereslet Tisza palotában Dégenfeldt-téri fronton olesó üzlethelyiség kiadó. Értekezni házigondnoknál délután 4-5-ig. 3537

Autó, motor, kerékpár

Autófiat. traktoriát, motorkerékpár-iat javíttassa Postariknál Nvil utca 15. 2609

Hangszer

Zongora kitünő hangu, rövid, bérbé kiadó. Miklós-utca 41. Si

Butorok

Eladó komót. -négy főköcs, 16kar-ban. Kossuth 60. Baromf-ketrec Kirvó 36. 3691

Költözés

miatt e'adók hálószoba, garzonlakás, tisztá művészi kivitelben, irodai szekrények — festmények, antik óra és kazetta kották, francia folyóiratok, japán váza, külföldi különlegességek, rajzasztalok, építészi szakkönyvek, könyvtartó, szobanövények, konvhaasztal, naten üvegek, demionok, ráz-sparherd süfövel. Simonvi ut 12. sz. — 2-4 között. 3683

Eladó ház

Szent Anna 4. Isporály 7. Kondor 3. a'atti házak eladók. Szent Anna 4. 3685

Nan-utca 23. és Szent Anna-utca 64. számu házak eladók. 3084

Eladó ház 300 névyszóelő telekkel, külön gazdasági udvarral, — özvegyöléses kerttel. 7 egy szoba, konyha lakás, 1200.— P. bérérték. Lakások mind kiadva. Átvételre teher — Hadházi utca 7. Értekezni Kossuth utca 2. Trafik

Hajduböszörményben „ezforga” masabb utcán, ahol 30 éven át koresmajort evakoroltak, tehermentes ház, két üzlethelyiség, két lakás, azokor miatt azonnal eladó Koresmal fog ismét megszereshető. Felvilágoz-tás Debrecen. József kir. hertez u. 13. vagy 23. 226

Eladó ingócsk

Egy sütés tornyos (akaréktűzhely, 1 vas ágy, 1 villanytűszer eladó. Értekezni lehet. Varga u. 31. Trafik

Eladó viztartály 1000 lt. Széchenyi utca 14. A

Eladó használt fehér cserékkályha. Mester utca 31. A

Különféle

Kedden délután a Boeskov edzőszobá barna akaratáska elvászott. Becsületes meztaláló fiatalon ellenében adia a Nemzeti Egység szervezetenél. Ferenc József ut 15. (Arany Bika félemelét.)

A Magyar Nemzeti Könyv-és Lankiadóvállalat kiadása és nyomása.

Ar... (In) A... orvosi... támadás... pesztően... dekét ec... iamozás... lyozza, h... repülőgé... fánosbog... met nem... lik, de ol... is felröp... jat, e... szinte e... merész... porter... hatalmas... egy célj... orvostud... tonálta. Ugy k... professz... alkalomb... a bulvár... záció, e... szemlélt... kori állat... orvosi le... is nélkül... s hogy... tudomán... A Len... vánkuk... tartjuk... eszevegy... paláz s... listicas... tévesen... Juror of... lázhoz: a... ki, mint... oajtana... ráni, An... a debrec... Amikor... megtáma... mus oles... vére kez... hogy egy... országon... ilyen ki... denciózu... csipkelő... lehet tür... nemcsak... is világr... napilapi... hasásk... még akk... rézkörtu... a magy... masabb... Tiszaz... dot ill... lata. Ez... sét váltó... niút, a... Európai... Hol van... mely na... Orsós. I... ban tov... orvos-tu... olyan in... tás foly... tem orv... kompon... nyesebb... igazság... münkne... rem egy... den lab... orvostu... katedrá... köles, és... rek, eg... földiek